

Університет

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№5 (306)

20 травня 2022 року

Видається з 1933 року

ДОПОМОЖІМО ВІДНОВИТИ МУЗЕЙ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ!

Світ ловив мене, та не спіймав! Ці слова титульного філософа нашої нації вже третє століття є символічними для України.

Хіба можна спіймати волю, зламати сильний дух, заборонити незалежність? Ні! Ніколи! Але можна зруйнувати міста, села, будинки, школи, музеї, спрямовуючи на них крилаті ракети точного влучення. Як це сталося з Національним літературно-меморіальним музеєм Григорія Сковороди — українською духовною меккою, відомою далеко за межами нашої країни.

Уночі 7 травня 2022 року цинічний ракетний удар прийшовся на садибу Ковалінських, влучивши в головний корпус музею — пам'ятник архітектури XVIII століття, будинок, де свого часу жив і відійшов у вічність Григорій Сковорода. Для всіх українців, і найбільше для освітян Харківського сковородинівського університету це був шок, удар у найболючіше — духовну свободу української нації, маніфестовану Філософом у віршах і трактатах.

Але не даремним був і є життєвий поступок Сковороди, який ходив українськими землями, сіючи зерно найви-

щих цінностей — волі, знань, любові. Вони проросли, і кожен українець має в серці те, що не здолає ніколи жодний ворог — ми вільні духом, ми міцні своїм гуртом, ми сильні своєю любов'ю до України. Тому ми відбудемо наші міста й відродимо наші святині. Разом. Гуртом. Усім українським родом. Інакше бути не може.

Колектив ХНПУ імені Г.С. Сковороди звертається до всіх українців: Допоможемо відновити Музей Григорія Сковороди, повернути його в скарбницю національних духовних центрів. Це буде нашою відповіддю ворогу: нас не здолати, не вбити, не знищити!

«Ми обов'язково маємо перемогти це зло, щобі далі жити, любити й займатися сродною для

себе працею», — ці слова випускника Сковородинівського університету, відомого світові письменника Сергія Жадана стали моральним імперативом сьогодення: сила світла й любові переможе темноту й війну! «Хіба не любов усе єднає, буде, творить, подібно до того, як ворожість руйнує?» — сказав свого часу любомудр Григорій Сковорода, якому відкрилося багато істин Божого світу.

Тож гуртуймося в цій силі любові!

Музею Сковороди — бути!

UA868201720314231004301034643

ГУДКСУ в Харківській обл.

МФО 820172 ЕДРПОУ 02220912

Благодійні внески на розвиток музею

ОКЗ Національний літературно-меморіальний музей Г.С.Сковороди.

Контакти: skovoroda.m@gmail.com

Тел.: +380994704818, +380971705324, –

Мицай Наталія Іванівна, директор

Академічна спільнота ХНПУ імені Г.С. Сковороди

ДОРОГІ СКОВОРОДИНІВЦІ!

Щиро вітаю вас із Днем науки в Україні!

Сьогодні, як і щороку в третю суботу травня, ми відзначаємо особливу для нас дату — День науки. На жаль, цього року наше професійне свято ми вимушені відзначити в умовах повномасштабної війни з російським агресором. У найскладніший для країни час ви не здалися, а проявили неймовірний патріотизм, професіоналізм і згуртованість. Щодня ви продовжуєте тримати власний освітній, науковий, громадянський фронт! Попри непрості умови й виклики сьогодення, ви є справжніми сльозами на ниві суспільного буття, які творять нове, вирощують зерна мудрості, добра, людяності.

Бажаю вам міцного здоров'я, великої наснаги, значних творчих здобутків і нових відкриттів, новацій та звершень під мирним небом України! Зі святом!

3 повагою — ректор Юрій БОЙЧУК

З Днем вишиванки!

ТИЖДЕНЬ НАУКИ

16 травня стартував Тиждень науки в Сковородинівському ун-ті.

Традиційно в цей період проходять численні наукові конференції, семінари, тренінги, майстер-класи, виставки та демонстрації здобутків і досягнень у галузі науки викладачів та здобувачів вищої освіти. Протягом тижня відбудеться понад 100 важливих наукових подій на всіх ф-тах ун-ту. Пропонуємо вам скорочений розклад заходів тижня:

- 16 травня**
  - Засідання Об'єднання молодих китайців;
  - Презентації наукових проєктів за участю аспірантів 1 року навчання «Сучасні тенденції в дослідженнях молодих науковців»;
- 17 травня**
  - Гостьова лекція «Аспірантські студії» за участі Матея Словачка, учителя початк. школи, аспіранта Прешовського ун-ту (Словачина, м. Прешов);
  - Онлайн-блиц-конференція «Наука і спорт» для студентів 1 курсу ф-ту фізичного виховання і спорту;
  - Онлайн-лекція проф. Т.Б. Хомуленко на тему «Війна як учитель: психоісторія і психопедагогіка»;
  - Круглий стіл «Студентське наукове товариство — перспектива до розвитку молодих науковців»;
  - V Міжнародна конференція молодих учених «Харківський природничий форум» (присвячена 300-річчю від дня народження Г.С. Сковороди);
- 18 травня**
  - II Міжнародна славистична конференція, присвячена пам'яті святих Кирила і Мефодія;
  - Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні філологічні і методичні студії: проблематика і перспективи»;
  - Відкрита лекція Агнешки Веглінської для НПП, аспірантів, магістрантів, докторантів «Як написати статтю до європейських журналів» (Ун-т Нижньої Силезії, Польща).
- Виховний захід на тему: «Григорій Сковорода про війну. Реалістичність байок Сковороди в сучасному світі»;
- Відкритий науково-методичний семінар «Сучасні тенденції філології й методики викладання мов»;

- 19 травня**
  - III Всеукраїнська науково-практична конференція «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених»;
  - Віртуальна екскурсія по історичному ф-ту ХНПУ імені Г.С. Сковороди;
  - Онлайн-вікторина до 300-річчя від дня народження Г.С. Сковороди;
  - Круглий стіл на кафедрі дизайну «Мистецтво у сьогоденні»;
- 20 травня**
  - Майстер-клас «Бути готовим до життя після війни. Психотехнології з подолання негативних наслідків стресу»;
  - X Всеукраїнська науково-практична конференція «Час мистецької освіти»;
  - Круглий стіл для студентів 4 курсу ф-ту дошкільн. освіти «Формування позитивної мотивації до навчання в умовах воєнного стану»;
  - Гостьова лекція «Освіта і наука в Німеччині» (проф. Гюнтер Тьорнер, Ун-т Дуйсбург-Ессен, Німеччина);
- 20-21 травня**
  - VI Міжнародна науково-практична конференція «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика»;
  - XII Всеукраїнська науково-практична конференція студентства та наукової молоді «Філологія XXI століття»;

- 21 травня**
  - Наукова конференція «Науково-освітня еліта та формування інтелектуального потенціалу української нації», присвячена пам'яті доктора історичних наук, професора В.Я. Білоцерківського;
  - Лекція-дискусія проф. О. Худолія «Наукові дослідження в галузі фізичного виховання»;
- до 20 травня**
  - Серія бінарних лекцій «Цифрова компетентність майбутнього педагога»;
  - Онлайн-виставка творчих студентських робіт «Успішний учитель — успішна держава»

Упродовж місяця онлайн-виставка інтернет-ресурсів з популяризації природничо-математичної освіти «Цікаво про фізику, математику, інформатику».

Наукова частина

НАУКА ЯК СИЛА В ПРОТИСТОЯННІ ЗОВНІШНІЙ ЗАГРОЗИ

Цього року наша країна відзначатиме День науки 21 травня. Це свято в незалежній Україні було започатковано 1997 року на підтримку ініціативи відомих учених, наукових установ, а також професійних спілок країни.

Президент України Володимир Зеленський у своєму привітанні із цим святом минулого року зазначив: «Робота наших науковців, їхні винаходи та відкриття дають реально користь і служать саме нашому народу та нації країни. Служать безпеці й конкурентоспроможності нашого суспільства, ефективності інституцій». Ми з гордістю можемо відзначити, що значний внесок у розвиток країни зробило кожне покоління сковородинівців, представників всіх наук, шкіл нашого ун-ту.

Напередодні свята хотілося б згадати про основні здобутки науковців ун-ту минулого року та висвітлити досягнення колективу сьогодні.

Наприкінці 2021 р. в ун-ті працювало понад 500 штатних викладачів, серед яких 1 академік та 2 члени-кореспонденти НАПН України, 1 член-кореспондент НА аграрних наук України, 119 докт. наук, професорів, 298 канд. наук.

Підготовка докт. наук та докт. філософії в ун-ті здійснюється за 10 спеціальностями. Контингент докторантури складає 13 осіб, аспірантури — 358, з них 73 — іноземні ЗВО.

Традиційно в цьому році кафедри ун-ту рекомендували випускників магістратури для вступу до аспірантури 54 особи. У лютому 2022 р. вперше було проведено зустріч випускників магістратури з гарантами ОНП, зав. кафедр, на якій здобувачі були ознайомлені з наук. школами ун-ту та особливостями навчання в аспірантурі.

29 квітня 2022 р. відбувся День відкритих дверей для вступників до аспірантури й докторантури, зустріч проходила в режимі онлайн. До речі, маючи нагоду, хотілося б запросити до навчання в аспірантурі за контрактом всіх охочих випускників нашого ун-ту. Незважаючи на воєнний час, освітній процес для всіх аспірантів (як для громадян України, так і для іноземців) здійснюється у звичному режимі — проводяться заняття, відбуваються екзаменаційні залікові сесії.

У 2021–2022 рр. успішно пройшли акредитацію сім освітньо-наукових програм та працювало 27 разових рад, подовжено роботу 2 спеціалізованих рад (педаг. науки та філол. науки — мова), у яких було проведено 12 захистів дисертацій. Усього нашими науковцями було захищено 47 дисертацій, зокрема 9 докторських.

Минулого року було проведено 13 засідань Вченої ради ун-ту, на яких за пропозицією Комісії з реєстрації наук, шкіл (голова — д. пед. н., проф. О.М. Іонова) зареєстровано 16 наук. шкіл. Диплом Почесного доктора (HONORIS CAUSA) ХНПУ імені Г.С. Сковороди у 2021 р. було присвоєно д. іст. н., проф., ректору НУА К.В. Астаховій та докт. хабілітованому, голові фундації «Україна — Польща» Франтішеку Шльосеку.

Невід'ємною складовою корпоративної культури ун-ту є академ. та дослідницька доброчесність. І діє система перевірки робіт на антиплагіат за допомогою системи Unicheck. Створено Комісію з академ. доброчесності (голова — к. юрид. н. Д.О. Новіков); розроблено покрокову інструкцію перевірки наук. досліджень на плагіат; за ініціативи РМУ аспірантами розроблено Декларацію про дотримання академ. доброчеснос-

ті в ХНПУ імені Г.С. Сковороди; проведено тренінги для ЗВО I — III рівнів, гарантів, НПП ун-ту щодо академ. / дослідницької доброчесності.

Наукова та інноваційна діяльність на кафедрах ун-ту здійснюється в межах кафедральних тем. В УкрІНТЕІ зареєстровано та діє 49 ініціативних тем НДР. У контексті наук. тем науково-педагогічні працівники ун-ту беруть активну участь у всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, крос-форумах, тренінгах. Упродовж 2021 р. на базі ун-ту було проведено 188 науково-практичних конференцій, симпозиумів, форумів, з яких 97 — міжнародного рівня.

Упродовж 2021 р. науково-педагогічними працівниками ун-ту видано: 3519 публікацій заг. обсягом близько 3360 друк. арк., із них 50 монографій 4 підручники; 1019 навч. та науково-методичних посібників; 1219 наук. статей; інші видання — 1227 публікацій. У цілому ми не втратили високі показники публікаційної активності, не зважаючи на складний рік боротьби з пандемією, а деякі позиції навіть підвищили.

У базі Web of Science станом на 31.12.2021 р. ун-т мав такі показники: кількість публікацій — 259 (з них

Ун-т є засновником та співзасновником 19 наук. видань (9 — кат. «Б»). У 2021 р. журнал «Освітні виклики» («Education Challenges») отримав категорію «Б» (гол. редактор — І.І. Костікова Журнал «Здоров'я, спорт, реабілітація» («Health, sport, rehabilitation»), засновником якого є наш ун-т, увійшов до міжнародної наукометричної бази Scopus (гол. редактор — Ж.Л. Козіна).

Науковці ун-ту є авторами 62 розробок, які впроваджено за межами нашого ун-ту, у закладах загальної середньої освіти; школах бізнесу. У 2021 р. було отримано 63 авторські свідоцтва (у 2020 р. — 9).

Стратегічним напрямом діяльності ун-ту є міжнародне співробітництво, яке відбувається в вигляді: міжнародних стажувань; «гостьових лекцій» провідних учених; участі в програмах міжнародної академ. мобільності. Нашим ун-том у 2021 р. було укладено 14 угод із закордонними закладами вищої освіти. Упродовж 2021 р. пройшли міжнародні стажування 282 особи, з них 117 — за кордоном (у минулому році — 112 осіб, із них 57 — за кордоном). Значно розширилася географія стажування викладачів. Науковці ун-ту підвищили свою кваліфікацію в Польщі, КНР, Ізраїлі, Словенії, Німеччині, Туреччині, Латвії, Естонії, Болгарії, Мальті, Фінляндії.

Потужний науковий потенціал університету

51 — за 2021 р.), кількість цитувань — 979 (з них 287 — за 2021 р.), індекс Гірша — 13. 169 науковців ун-ту (у т. ч. аспіранти) є авторами статей, які індексуються в Scopus. Продовжено роботу щодо реєстрації бібліографічних профілів викладачів у Гугл Академії. Наразі створено 601 профіль, із них індекс Гірша 1 та більше мають 474 викладачі, 127 викладачів мають профілі без цитувань. Було проведено вебінари для аспірантів, молодих науковців та викладачів щодо підвищення публікаційної активності: «Робота з БД Scopus та Web of Science: практикум», «МІФІ ПРО SCOPUS TA WOS», «SCOPUS: ПРАКТИКА КОРИСТУВАННЯ CERVICOM, ПОШУК ЖУРНАЛІВ + Q&A SESSION», «WEB OF SCIENCE: ПРАКТИКА КОРИСТУВАННЯ CERVICOM, ПОШУК ЖУРНАЛІВ + Q&A SESSION», «ПОРАДИ З НАПИСАННЯ СТАТЕЙ ДО МІЖНАРОДНИХ ЖУРНАЛІВ, ЯКІ ІНДЕКСУЮТЬСЯ В SCOPUS TA WEB OF SCIENCE» тощо.

З 2021 р. на базі ун-ту реалізуються програми Erasmus+ спільно з Гданським та Тільбурзьким ун-том. НПП та ЗВО в межах програм за академ. мобільності навчалися в Ун-ті Адама Міцкевича, м. Познань (6 осіб); в Ун-ті Цзинань за програмою «Міста-побратими» ХМА (8 осіб).

На сьогодні в нас навчаються 332 іноземні студенти із ЗВО 17 країн світу. За довгої перерви здійснено набір на підготовче відділення. На додаткових курсах з української мови пройшли навчання 20 слухачів з КНР. До викладання в ХНПУ імені Г.С. Сковороди у 2021 р. на постійній основі було залучено в рамках міжурядової угоди між Україною та Німеччиною представника Німецької служби академ. обмінів співпраці DAAD — Керстін Далльо (німецька мова) та Сертана Алібекроглу — викладача турецької мови й літератури Газіантєпського ун-ту (Туреччина).

Продовження на стр. 2

АНОНС

Шановні колеги! Запрошуємо взяти участь у I Всеукраїнських прокопенківських читаннях «Освіта збереже Україну», які відбудуться 10 червня, у день народження академіка Івана Федоровича Прокопенка.

ХРОНІКИ НАУКОВОГО ЖИТТЯ

Наукова робота здобувачів вищої освіти — одна з головних складників освітнього процесу, що забезпечує якісну підготовку фахівців. І хоча війна вносить свої корективи, але незламне наукове життя Сковородинівського ун-ту не припиняється ні на мить!

28 лютого каф. суспільно-економічних дисциплін разом з «Харківщиною туристичною» провели V Всеукраїнську науково-практичну інтернет-конференцію «Географія і туризм».

13 квітня Н.М. Левченко, д. філол. н., проф. каф. української літератури та журналістики імені проф. Леоніда Ушкалова провела онлайн-лекцію-реквієм «І на оновленій землі врага не буде, супостата...», під час якої проаналізувала творчість Тараса Шевченка в контексті сучасних літературно-музичних текстів, породжених новітньою російсько-українською війною.

27 квітня для ЗВО ф-ту природничої, спеціальної та здоров'язбережувальної освіти відбулась лекція українського орнітолога, зав. Зоологічного музею імені Б. Дибовського Львівського НУ імені І. Франка, к. біол. н., доц. І. Шидловського на тему «Методи мічення птахів», під час якої присутні дізналися про історію кільцювання, її класичні та новітні техніки.

ЗВО Сковородинівського ун-ту приділяють значну увагу неформальній освіті, постійно відвідуючи навчальні вебінари, курси, стажування на освітньо-онлайн-платформах. Особливий

Штаб Ради молодих учених з керівником О. Башкір

13 квітня також відбулась традиційна зустріч молодих науковців-орнітологів із Президентом Західноукраїнського орнітологічного товариства М.Д.Матвеевим, к. біол. н., доц. каф. біології та методики її викладання Кам'янець-Подільського НУ імені Івана Огієнка, який розповів про історію започаткування та основні напрями діяльності товариства, запросив до співпраці у форматі публікації наук. здобутків молодих науковців у журналі «Troglodytes».

19 квітня сковородинівці долучились до Міжрегіонального наукового телемосту «Вчені України єдині. Разом ми сильніші», що був присвячений відкриттю Днів студентської науки в ЧДТУ. Від імені СНТ нашого ун-ту з доповіддю виступив ЗВО історичного ф-ту В. Бриленко, який розповів про наукові традиції та здобутки СНТ і запросив долучитися всіх присутніх до анонсованих наук. подій ун-ту.

19 квітня ЗВО історичного ф-ту на запрошення істориків Львівського НУ імені Івана Франка долучились до наук. семінару «В'ячеслав Липинський і Дмитро Дорошенко: історики українського державотворення (до 140-річчя від дня народження)».

20 квітня відбулась лекція Д.А. Ківганова, к. біол. н., доц. каф. зоології Одеського НУ імені І.І. Мечникова на тему «Кліщі, пов'язані з птахами», до якої долучились науковці-орнітологи каф. зоології нашого ун-ту. Надзвичайно актуальна тема зустрічі викликала багато запитань у присутніх.

інтерес у здобувачів викликали курси «Академічна доброчесність», «Медиаграмотність для освітян», розміщені на платформі онлайн-освіти Promoteus.

Не припинялась робота й студентських наук. гуртків. Відтак **4 квітня** відбулось засідання СНГ туризму та краєзнавства «Мандрівник» (наук. кер.: к. геогр. н., доц. каф. суспільно-економічних дисциплін і географії П.І. Лоцман), до якого долучились ЗВО історичного ф-ту.

5 квітня на юридичному ф-ті відбулось засідання СНГ з кримінально-правових дисциплін про надзвичайно важливу тему безпекового простору в умовах збройної агресії РФ проти України.

26 квітня відбулось засідання СНГ «Навчання через дослідження», до якого доеднались ЗВО укр. мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Осноров'яненка (кер. гуртка: д. пед. н., проф. каф. освітології та інноваційної педагогіки В.В.Ворожбіт-Горбатюк).

Незважаючи на важкі часи, які переживає наша Батьківщина, для ЗВО нашого ун-ту створені всі умови для плідних дискусій, налагодження наукового діалогу, для обміну досвідом. Викладачі ун-ту надихають, збагачують та відкривають нові обрії наукових досліджень молодих науковців — сковородинівців!

Ольга Башкір, д. пед. н., проф., гол. Ради молодих учених ун-ту
Юлія Матей, голова СНТ ун-ту

ПОРТРЕТ НАУКОВЦЯ

Казачінер Олена Семенівна, д. п. н., доцент каф. здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології — один із провідних викладачів кафедри, випускниця ф-ту початкової освіти нашого ун-ту.

Після успішного захисту дисертації на здобуття звання д. пед. н., повернулася до ун-ту і за короткий термін стала провідним фахівцем нашої кафедри.

Із 2020 р. Олена Семенівна успішно керує Центром інклюзивної освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди, є гарантом освітньої програми для здобувачів вищої освіти II (магістерського) рівня за спеціальністю 016 Спеціальна освіта. Олігофренопедагогіка, авторка численних вебінарів Всеукраїнського науково-методичного проекту «На уроки».

У науковому доробку О.С. Казачінер уже майже 300 наук. праць (статей, тез доповідей у матеріалах конференцій різних країн світу), присвячених як методикам навчання іноземних мов у початк. класах, так і проблематиці спеціальної та інклюзивної освіти, технологіям роботи з дітьми з особливи-

ми освітніми потребами, корекційним методикам роботи з ними, а також питанням казкотерапії. Серед основних робіт — «FairyTale Therapy as a Means of Forming Health Saving Competence of Children with SEN», монографії «Розвиток інклюзивної компетентності учителів-філологів у системі післядипломної освіти» та «Корекційна діяльність учителів-філологів як передумова забезпечення успішного навчання учнів у НУШ», зошити на друкованій основі «Сонячна дитина», «Основи казкотерапії», «Казкотерапія: поглиблений курс» тощо. Олена Семенівна віддана своїй справі, працює на благо улюбленого ун-ту, користується повагою серед здобувачів та своїх колег. Хочемо побажати їй творчих успіхів, наснаги та подальшої плідної праці в стінах нашого ун-ту.

А.І.Галій, к.біол. н., доц., зав. каф. здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології

(Продовження матеріалу. Початок на ст.1)

Викладачі ун-ту (М. Вороніна, О. Рябенко, Д. Леонтєв, О. Пінський, Л. Умрихіна, Т. Паньок, І. Романова) отримали гранти від міжнародних фондів. Українським культурним фондом було підписано Договір про надання нашому ун-ту гранту для реалізації культурно-мистецького проекту «Інклюзивний ART-HUB» (коорд. проекту — зав. каф. освітології та інноваційної педагогіки А.В. Боярська-Хоменко), який було успішно реалізовано. Заг. сума гранту становила 561 683 грн. У рамках курсу «Наука для безпеки та сталого розвитку України» отримав рекомендацію до реалізації за рахунок грантової підтримки національного фонду досліджень України спільний науково-дослідний проект каф. зоології ХНПУ імені Г.С. Сковороди, Національного наук. центру «Ін-т експериментальної та клінічної ветеринарної медицини» на тему «Вивчення циркуляції зооночних вірусів грипу А в природному резервуарі, оцінка їх епідемічних ризиків та небезпек для здоров'я людини в Україні» (коорд. проекту — зав. каф. зоології А.Б. Чаплигіна).

Важливим напрямом роботи ун-ту є організація науково-дослідної роботи студентів і молодих учених. Рада молодих учених ун-ту плідно співпрацює з радами молодих учених при ХОДА та МОН України. Динаміку кількості студентів-переможців II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наук. робіт підтверджено такими результатами: у 2020 р. в скарбниці ун-ту 7 переможців, у 2021–11. Відповідно до Наказу МОН України в ун-ті проведено II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наук. робіт із галузі знань «Біологія». Молоді науковці ун-ту в 2021 р. стали стипендіатами: Кабінету Міністрів, Верховної Ради, Фонду Віктора Пінчука, конкурсу Героїв небесної сотні, посла КНР в Україні.

Діяльність наукової бібліотеки ун-ту спрямована на підвищення якості підтримки навч. та наук. процесів ун-ту. НБ забезпечує функціонування Інституційного репозиторію ун-ту. У колекції архіву розміщено понад 6000 повнотекстових електронних документів наук. та навчально-методичного призначення. Протягом 2021 р. репозитарій відвідали 502 000 користувачів. Для здобувачів усіх рівнів вищої освіти ун-ту проводилися заняття з основ інформаційної культури, академ. доброчесності.

У 2021 р. підготовлено до друку шість бібліографічних показників: «Історія ХНПУ імені Г.С. Сковороди на сторінках книжкових та періодичних видань Слобожанщини»; «Авторыферати докт. та канд. дисертацій, отриманих ХНПУ імені Г.С. Сковороди за 2021 р.»; «Докт. та канд. дисертації, захищені в ХНПУ імені Г.С. Сковороди за 2021 р.»; «Служіння Вітчизні й обов'язку: життя та діяльність Роммеля Христофора Пилиповича»; «Синельников Яків Рафаїлович, український анатом, д. мед. н., проф.»; «Прокіпенко Іван Федорович, д. пед. н., проф., акад. НАПН України».

За результатами обласного конкурсу «Вища школа Харківщини — кращій імені» переможцем у номінації «Викладач професійно-орієнтованих дисциплін» стала д. пед. н., проф. І.В. Гавриш, дипломантами: «Викладач гуманітарних дисциплін» — к. філос. н., доц. Г.О. Крапівник, «Завідувач кафедри спортивного спрямування» — к. н. з фізичного виховання, доц. Ю.В. Голєнкова, «Керівник наукової бібліотеки» О.Г. Коробкіна.

Переможцем у номінації «Молодий науковець» Харківського обласного конкурсу «Молодіжний лідер року» за підтримки Управління в справах молоді та спорту ХОДА став Я.А. Скидан — аспірант каф. укр. мови, заст. голови РМУ ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

За високі досягнення колектив нашого ун-ту був неодноразово нагороджений відзнаками НАПН України, ХОДА та ХМР.

Війна в Україні, яку розв'язала РФ 24 лютого 2022 р., докорінно зміни-

ла життя кожного з нас, зруйнувала людські долі, завдала чималих збитків, внесла свої корективи в те, що було заплановано. Ми, сковородинівці, завжди пишалися давньою самобутньою історією ун-ту, нашими науковцями, випускниками, затишною родинною атмосферою. На жаль, унаслідок ворожих обстрілів навч. корпуси зазнали значних пошкоджень, повністю зруйновано оранжерею та вітражі — нашу гордість та справжній витвір національного мистецтва. Але, незважаючи на воєнний стан, значні руйнування та певні труднощі, наш ун-т продовжує працювати. Він став осередком, який об'єднав викладачів та здобувачів освіти спільними наук. проектами, дослідженнями, участю у конференціях, роботою над спільними публікаціями.

На засіданні редакційно-видавничої ради 16 березня 2022 р. було надано рекомендації структурним підрозділам ун-ту щодо заборони співпраці з РФ. Терміново в односторонньому порядку було розірвано міжнародні угоди з ун-тами РФ; переглянуто склад редакцій, співорганізаторів конференцій.

У березні 2022 р. вийшли у світ чергові номери журналу катег. «А» «Health, sport, rehabilitation» та журналу катег. «Б» «Educational Challenges». У квітні пройшла онлайн-зустріч голов. редакторів та представників редколегій фахових наук. видань ун-ту катег. «Б» та «А» з адміністрацією ун-ту. До відома учасників зустрічі було доведено Постанову КМУ № 355 від 24.03.2022 р. «Про денонсацію Угод в галузі освіти та науки з РФ», що означає, заборону друкувати в наук. фахових виданнях України статті авторів країни-агресорки, зокрема у співавторстві.

Навіть за два місяці буремного 2022-го публікаційна активність наших авторів антрохи не знизилася. Роботи науковців посідають чільне місце на сторінках авторитетних видань. Проіндексовано 9 статей у Web of Science та 8 — у Scopus; вийшло друком 3 міжнародні колективні монографії, у яких взяли участь наші викладачі; підготовлено до друку колективну монографію «Антикризове регулювання та стимулювання інноваційного розвитку національної економіки в умовах глобальних дисбалансів» (за ред. В. Соляр); підготовлено до друку підручник «Академічна доброчесність та інтелектуальна власність» (автор — О.І. Башкір).

На сторінках ун-ту в соціальних мережах розпочато цикл публікацій до 300-річчя Г. Сковороди. Усі видання наших авторів також присвячені ювілею цього видатного просвітителя, філософа, поета та педагога, ім'я якого з гордістю носить наш ун-т.

Протягом лютого-березня 2022 р. підписано ще 4 угоди щодо програм внутрішньої академ. мобільності ЗВО та стажування НПП: з Тернопільським НПУ імені Володимира Гнатюка, Черкаським ДУ імені Богдана Хмельницького; Рівенським державним гуманітарним ун-том та Ун-том Григорія Сковороди в Переяславі.

Продовжують працювати наукові гуртки (у форматі онлайн). Війна не стала перешкодою на шляху продовження активної міжнародної діяльності наших викладачів, науковців та співробітників. У цей складний час ми отримали листи і звернення з підтримкою України та нашого ун-ту від закордонних друзів та партнерів Польщі, Литви, Туреччини, КНР, Грузії, США, Чехії тощо.

Викладачі ун-ту продовжують наук. стажування, яке розпочалось до 24.02.22 (Д.В. Леонтєв проходить стажування за Програмою міжнародного фонду А. фон Гумбольдта, Грайфсвальдський ун-т, Німеччина, Ю.М. Лебеденко, О.В. Лямпрехт і В.В. Піддубна пройшли Міжнародне стажування за програмою підвищення кваліфікації «Фандрейзинг та органі-

зація проектної діяльності в закладах освіти: європейський досвід», Польща — Україна), проводять «гостьові лекції» в закордонних ун-тах (І.В. Разуменко та Т.О. Разуменко провели лекцію в Ун-ті Нижньої Силезії (м. Вроцлав, Польща) на тему «Система освіти в Україні»). За програмами зовнішньої акад. мобільності (семестровий обмін)

з березня 2022 р. 11 наших студентів навчаються в Ун-ті Адама Міцкевича та Поморській академії.

Ун-т співпрацює з CORMAK CONSULTANCY GROUP з метою пошуку університетів-партнерів у Великобританії «Ініціативи Єднання» задля спільної освітньо-наукової та фінансової діяльності. Ми отримали запрошення від організаторів для проведення презентації ун-ту для потенційних партнерів. Нещодавно наш ун-т оформив заявку на отримання можливості безкоштовного членства в Європейській асоціації міжнародної освіти.

24 березня відбулась зустріч аспірантів-іноземців з керівництвом ун-ту та структурних підрозділів

За результатами захистів, які відбувалися останнім часом, 8 осіб отримали дипломи докт. філософії за спец-тями «Біологія», «Філологія», «Педагогіка».

Тож не зважаючи на надскладний воєнний час, наш ун-т впевнено крокує далі, продовжує активно і успішно працювати за всіма науковими напрямами. Чимало вже зроблено, але ми маємо амбітні плани зробити до кінця року набагато більше. Тільки в травні-червні пройде 12 міжнародних та всеукраїнських наук. конференцій. До Дня науки за ініціативою РМУ Ун-ту та РМУ при МОН заплановано проведення конкурсу есе «Моя академічна доброчесність» серед здобувачів освіти всіх рівнів ун-ту.

До вшанування 300-річчя Г. Сковороди з травня по грудень 2022 р. заплановано провести такі заходи: Всеукраїнський фестиваль мистецтв «Сковорода та сучасність», круглий стіл «Григорій Сковорода: мандрівка за сцями»; Всеукраїнську наук. конференцію «Педагогічна спадщина Г.С. Сковороди»; виставку ілюстрацій до творів на тему: «Світ Григорія Сковороди»; виставку шрифтової композиції за висловами Г.С. Сковороди; виставку «Археологічні знахідки часів Сковороди»; Міжнародну науково-практичну конференцію «Під знаком Г.С. Сковороди: зоряний час української культури».

Редакційна колегія науково-інформаційного журналу «Новий Колегіум» запрошує всіх охочих взяти участь у спец. випуску, присвяченому 300-річчю від дня народження Григорія Сковороди. Статті необхідно надсилати на електронну адресу редакційно-видавничого відділу.

Нещодавно Президент України Володимир Зеленський у своїй промові зазначив, що українська наука завжди була й буде для держави надважливим завданням і що «це відчувається особливо зараз — у час війни та захисту нашої державності робота наукової спільноти набуває в десятки разів більшого значення». Наука поруч з армією й дипломатією є третьою силою в протистоянні зовнішній загрози з боку РФ.

Дякуємо кожному з вас, хто не зважаючи ні на що намагається й надалі працювати задля розвитку вітчизняної науки, вкладає максимум зусиль у зміцнення науково-технічного потенціалу України й нашого Сковородинівського ун-ту, за унікальні ідеї та гідні досягнення, вашу невичерпну енергію та високий професіоналізм.

Вітаємо всіх з Днем науки й бажаємо нових творчих пошуків, наукових здобутків та успіхів у подальшій роботі над поставленими завданнями. А ще — скорішої великої Перемоги усім нам!

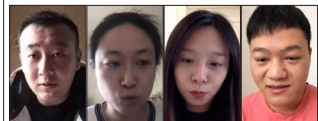
С.В. Бережна, проректор з наук, інновац. і міжнарод. діяльності

ВРУЧЕННЯ СЕРТИФІКАТІВ

Відбулася онлайн-зустріч з нагоди урочистого вручення сертифікатів викладачам ун-тів Китайської народної республіки (КНР), які стали слухачами підготовчих курсів ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Протягом 3-х місяців фактично з нуля вони наполегливо й старанно опановували ази української мови, ретельно готувалися до занять, і як результат — змогли побудувати добре підґрунтя для подальшого вивчення однієї з найскладніших слов'янських мов — української.

Зустріч розпочалася з вітального слова проректорки з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності **Світлани Бережної**, яка наголосила: «Мова — це не просто спосіб спілкування, мова — це музика, душа народу!»

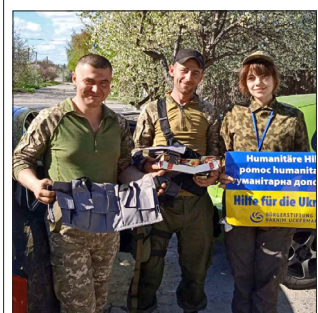

З привітаннями до слухачів звернувся декан укр. мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квіткі-Осноров'яненка **Костянтин Голобородько**, який запросив продовжити вдосконалювати та вивчати національну мову України в нашому ун-ті. Усі студенти мали можливість презентувати свої нові знання й українською мовою розповісти про себе, свої вподобання та плани на майбутнє.

Модераторкою урочистого заходу стала доцентка каф. української літератури та журналістики імені Леоніда Ушкалова **Олена Варенікова**. Сподіваємося, що наші іноземні слухачі успішно складуть іспити до аспірантури і вже скоро ми зустрінемося з ними в мирному Харкові!

Юлія Клименко, керівник прес-центру

ВОЛОНТЕРИ

Студентка 4-го курсу ф-ту мистецтв **Олександра Кішко** (спеціальність «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» активно допомагає Збройним силам України у м. Запоріжжя. Олександра займається збором та доставкою нашим військовим засобів захисту та медикаментів на передову. Разом з мамою готує та збирає необхідні речі та продуктові набори для наших захисників на фронті, надає медичну консультацію військовим, формує індивідуальні аптечки.

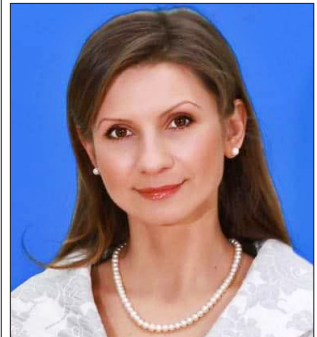
Поліна Шиян, студентка 2-го курсу ф-ту дошкільної освіти активно залучена до волонтерської роботи з перших днів війни. Ось її розповідь: «З 25 лютого ми почали готувати їжу для бійців, лікарень та людей, які вимушені ховатися в метро. Спочатку було важко, бо ніхто не розумів, що робити, але за декілька днів ми розділилися на групи: одні готують, інші пакують. Разом писали записки для наших хлопців ЗСУ, щоб підняти їм настрій. Працюємо задля перемоги!»

У КОЖНОГО СВІЙ ФРОНТ

У такі важкі для всіх часи дуже важливо не «опустити рук», не полишити своєї справи, допомагати країні тим, що ти вмієш робити найкраще.

Ворог не тільки зазіхає на суверенітет нашої країни, а й намагається знищити нашу культуру, історію, прагне зупинити розвиток нашого суспільства. Але українці згуртовані як ніколи. У кожного свій фронт: військовий, волонтерський, медичний, освітній. І науковий. Так, науковий! Війна не має «відкинути» нашу державу в минуле! Україна повинна тримати своє місце серед розвинених цивілізованих держав, однією зі складових чого є й наукові здобутки. Тож наука на юридичному живі! Раді відзначити, що в наукових дослідженнях беруть участь не лише викладачі ф-ту, а й здобувачі освіти всіх рівнів. Проводяться наукові гуртки з трудового права та кримінально-правових дисциплін, готуються тези

на конференції. Так, на жаль, ми не змогли вчасно провести міжнародну НП конференцію, присвячену 93-річчю від дня народження видатного науковця, «хрещеного батька» нашого ф-ту — члена-коресп. НАПрН України, акад. Міжнародної кадрової академії, Заслуж. діяча науки України, д.ю.н., проф. Олександра Івановича Процесівського, яка вже стала для нас традиційною. Але завдяки згуртованій сквородинівській родині ми все ж таки вшануємо нашого Учителя й проведемо конференцію в День науки — 21 травня 2022 року.

Сподіваємося, що доробки учасників наукових заходів зроблять вагомий внесок у розбудову нашої повоєнної держави. Разом до перемоги!

О.В. Гук-Яковлева,

координатор наук. роботи юридичного ф-ту

ГОСТЬОВІ ЛЕКЦІЇ

12 травня на фізико-математичному ф-ті за ініціативи професорів **каф. Інформатики Надії Олещенко, Віри Андрієвської та декана ф-ту Наталії Пономарьової** було організовано дві гостьові лекції.

Колежанки з Ун-ту імені Адама Міцкевича Prof. K. Kuszak, Prof. K. Sadowska K., Dr M. Kędzia виступили із лекцією на тему «Language immersion, immersion in the world — Education without pressure-presentation». На лекції було розкрито широке коло питань щодо нових методів роботи з дітьми дошкільного віку, специфіки підготовки майбутніх вихователів до роботи з дошкільнятами в умовах широкого використання засобів ІКТ. Приємно, що слухачі ставили питання лекторам англійською мовою щодо власного досвіду й специфіки навчання на їхньому ф-ті.

Відкриття гостьової лекції провів 17 травня проф. Gregory Makrides, який є координатором STEAME проєкту в ун-ті, професором зі STEAME навчання в Краківському пед. ун-ті, президентом Кіпрського математичного співтовариства, віце-президентом Освітнього комітету Європейського математичного співтовариства. Тема лекції — «Парадигми переходу до Освіти 4.0: STEAME школа майбутнього». Професор розповів, що насиченість інформаційного простору докорінно змінює роль та місце людини в інформатизованому суспільстві, що логічно віддзеркалюється на підходах у навчання, розкрив особливості навчання сучасного покоління в ракурсі STEAME технологій, продемонстрував відеофрагменти архітектурного проєкту студентів. Виступ Prof. Gr. Makrides викликав жвавий інтерес та дискусію серед учасників заходу.

Проф. **В.Андрієвська**

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА МАГІСТРІВ-ОСВІТОЛОГІВ У ДІЇ

31 вересня 2021 р. в ХНПУ імені Г.С. Сковороди вперше запроваджено підготовку здобувачів II (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітній пед. науки в межах освітньої програми «Освітнологія».

Програма реалізується впродовж 1 року 4 місяців ресурсами денної і заочної форм навч. і охоплює 90 кредитів ЕКТС. Вона поєднує навчальний, дослідницький і практичний компоненти. Здобувачі набувають можливості ознайомитися із сучасними освітніми трендами, опановуючи такі нормативні навч. дисципліни, як «Продуктивна педагогіка та методика викладання пед. дисциплін», «Цифрова дидактика», «Освітні вимірювання та пед. моніторинг», «Супервізія і коучинг в освіті», «Ліцензування й акредитація освітньої діяльності», «Адміністративний менеджмент», «Психологія розвитку». Реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію, магістри мають можливість поглибити загальні й спеціальні компетентності через вільний вибір дисциплін, серед яких: «Основи критичного мислення», «Педагогіка вищої школи», «Андрогогіка», «Освіта в умовах розмаїття», «Індивідуальна траєкторія успіху». Програмою передбачено і два види практики: науково-педагогічна у ЗВО та виробнича на базі Держ. служби якості освіти в Харківській обл.

З 1 по 28 квітня 2022 р. здобувачі денної форми навч. пройшли науково-педагогічну практику (НПП) на каф. освітнології та ІП, набуваючи компетентностей, необхідних для розв'язання складних професійних задач забезпечення якості навчання і викладання, пед. супроводу учасників освітнього процесу, проведення науково-педагогічних досліджень і впровадження їх результатів в інноваційну практику, що характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Досягненню програмних результатів навчання відповідно до робочої навч. програми «Науково-педагогічна практика» сприяло виконання таких завдань: вивчення нормативних документів, що регламентують питання організації освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди; аналіз ОПП підготовки здобувачів I (бакалаврського) рівня вищої освіти за спец-тю 014, навч. та робочих навч. програм дисциплін пед. циклу

нях наук. гуртків «Педагогіка і мистецтво», «Навчання через дослідження»; виконання завдань дослідницького характеру відповідно до теми кваліфікаційної роботи.

З метою формування професійного образу, власного іміджу, реалізації життєвих і кар'єрних цілей здобувачі відвідали лекції та семінари професорів кафедри, які є майстрами пед. справи, мають потужні наук. школи, є авторами навч. посібників і підручників тощо.

Висновки, яких дійшли учасники підсумкової конференції, свідчать про те, що зміст, напрями, форми організації НПП сприяють досягненню програмних результатів навчання за ОП «Освітнологія» і сприяють якісній підготовці здобувачів до роботи.

Л. Зеленська, проф.

ВІЙНА ЯК УЧИТЕЛЬ

Під час воєнних дій у нашій країні професор і зав. каф. психології Тамара Борисівна Хомуленко розпочала цикл відеосемінарів, присвячених питанням впливу війни на зміни, що виникають в особистості.

Саме сократівським методом постановки гострих актуальних питань та відповідей на них Тамара Борисівна розкриває поняття війни в різних тлумаченнях у таких темах: «Війна як учитель» та «Бути готовим до життя після війни». Логіка презентованих циклів пояснює різні функції війни: у контексті просвітника, ментора, вихователя, фасилітатора, коуча, тьютора та тренера.

Розглядаючи війну як конфлікт на міжнародному, міжнаціональному рівні, Тамара Борисівна говорить про можливість виникнення та загострення в цей час внутрішньоособистісних конфліктів. Війна, як ментор, може виконувати функцію дзеркала в самопізнанні та розумінні істинних друзів чи ворогів, нового розуміння добра і зла. У ролі фасилітатора війна спонукає до рівноправного діалогу, перегляду конфліктних міжособистісних відносин та переходу до конструктивних способів взаємодії, вирішення внутрішніх конфліктів, пошуку компромісів. Війна може виконувати функцію коуча, яка полягає у визначенні мети, до якої слід прагнути та рухатися. Доказами цього є приклади з історії, коли виживають ті люди, які мають мету та бажання вижити. Війна може бути тьютором, яка навчає необхідного, а саме відкритості до нових знань, умінь та навичок. Війна може виконувати функцію тренера, мотивуючи до життя, перемоги, учити самоорганізації. Війна-психолог допомагає відкрити внутрішні

конфлікти та вирішити їх. Посилаючись на думку фахівців з дослідження психічних станів під час війни, Тамара Борисівна зазначає, що зупинити війну можна шляхом стримування війни в собі.

У контексті циклу «Бути готовим до життя після війни» Т.Б. Хомуленко говорить, що наше майбутнє залежить від того, як ми зможемо знайти акценти в системі цінностей у нових суспільних відносинах та визначити вектори розвитку й активності. При цьому вона зазначає, що на зміну суспільству споживачів прийде суспільство істинності та важливих сутностей у розумінні цінностей. Люди зрозуміють, що «...не мішок золота, а склянка води допоможе втомити спрагу в пустелі», тому прагнення до наживи зміниться глобальною солідарністю. Турбота про себе та ближніх матиме певний результат. Майбутнє буде залежати від уміння віднайти золоту середину в думках, емоціях, векторах активності.

Саме таким та іншим проблемним питанням присвячені відеосемінари проф. Т.Б. Хомуленко, що є джерелом психологічної підтримки, стимулом до розвитку та перемоги. Презентація циклу за посиланням: <https://www.facebook.com/100023699525104/videos/1388795828228660/> https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=1146234649509842&id=100023699525104

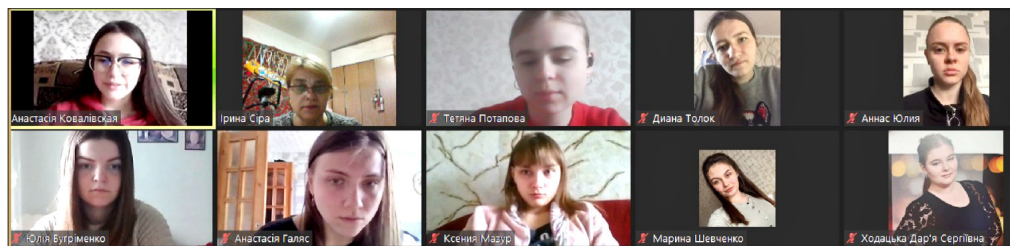
Л.М. Лисенко, доц. каф. психології

НАУКА ЗАРАДИ ПЕРЕМОГИ!

«Освіта збереже Україну!» — ці слова зараз є дороговказом для усієї сквородинівської родини, яка мужньо згуртувалася перед обличчям військової навали.

Науково-дослідна робота — невідомо складовою освітнього процесу на фізико-математичному ф-ті, і той напрям діяльності, який навіть у таких складних час надає можливості нашим викладачам та студентам самореалізовуватися та професійно зростати.

Старт науково-дослідної роботи для багатьох студентів відбувається під час виконання курсових робіт.

Відкрите засідання наук. гуртка «Історія математики» — доц. **І.Т. Сіра**.

Для надання допомоги в організації виконання курсових проєктів на всіх випускових кафедрах було посилено та індивідуалізовано підтримку всіх студентів, а особливо тих, які перебувають у складних умовах навчання. Поновилися робота наукових гуртків та клубів в онлайн-форматі, оновлено тематику їх роботи з урахуванням потреб та освітніх можливостей здобувачів.

Кафедри фізико-математичного ф-ту поновили проведення конференцій: завершується підготовка та заплановане проведення у травні IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених «Інноваційні педагогічні технології в цифровій школі», III Всеукраїнської науково-практичної конференції для студентів, аспірантів, докторантів, молодих учених «Наука та освіта в дослідженнях молодих учених»,

про участь у конференціях, семінарах та вебінарах різних рівнів та напрямів, про запрошення до наукових проєктів, за спрямування, успіху допомогу та підтримку наших науковців!

Ми маємо багато наукових планів та впевнені, що нашу сквородинівську родину зможемо реалізувати їх заради Перемоги, заради України!

Н.О. Пономарьова, д.п.н., проф., декан фізико-математичного ф-ту

КОНКУРС ЕСЕ «МОЯ АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ»

17 травня відбулось оголошення результатів та відзначення найкращих есеїв щорічного конкурсу «Моя академічна доброчесність».

Опрацьовуючи кожну з понад 30 конкурсних робіт, журі обрали переможців. І місце посіла ЗВО III (освітньо-наукового) рівня каф. державно-правових дисциплін, кримінального права та процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди Євгенія Коновальчик. 2 місце поділили ЗВО II (магістерськ.) рівня ф-ту соціально-педагогічних наук та іноземної філології КЗ «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Тетяна Динкіна та ЗВО I (бакалаврськ.) рівня ф-ту фізичного виховання і спорту ХНПУ імені Г.С. Сковороди Анастасія Велієва. 3 місце посіли ЗВО II (магістерськ.) рівня Ін-ту післядипломної освіти і менеджменту Світлана Омельченко та ЗВО I (бакалаврськ.) рівня ф-ту дошк. освіти нашого вишу Оксана Воропаєва.

Планується видання електр. збірника конкурсних есе учасників, який буде розміщено в репозитарії ХНПУ імені Г.С. Сковороди, тому незабаром українська спільнота ознайомиться з надбаннями здобувачів.

О. Башкір, гол. РМУ ун-ту

ПЕДАГОГІЧНА НАУКА НЕЗЛАМНА

24 лютого 2022 року наукове життя освітнології та інноваційної педагогіки було напояване війною й затримало подих.

Проте за декілька тижнів, оговтавшись від першого шоку, викладачі кафедри знайшли в науковій діяльності натхнення й енергетичну силу, яка дозволяла реалізовувати як власні амбіції, так і підтримувати аспірантів і студентів.

За останні місяці кафедра провела низку наукових івентів на різних ф-тах: бінарні лекції, онлайн-зустрічі, семінари-диспути, консультації тощо. Викладачі кафедри стали учасниками наук. конференцій в Україні та за кордоном, виступили із доповідями і гостьовими лекціями в ун-тах-партнерах, науково обґрунтували мету, завдання та зміст нової навч. дисципліни «Педагогіка миру».

дом до вирішення проблемних ситуацій. Наукові доповіді про виданих педагогів минулих часів вони розміщують на своїх сторінках у соціальних мережах, формуючи власний е-образ педагога-науковця.

Аспіранти кафедри та аспіранти-іноземці продовжують реалізовувати свої індивідуальні плани, накопичують теоретичний матеріал, активно працюють з репозиторієм нашого ун-ту, обробляють результати проведених експериментів, діляться своїми напрацюваннями в наук. статтях і тезах.

Війна не зупинила діяльність і наук. гуртків кафедри. Так онлайн-засідання гуртка «Навчання через дослідження» було присвячено проблемі мотивації

Корифей педагогіки з молодими науковцями

Кафедра організувала й провела VI Міжнародну НПК «Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика» у змішаному синхронному та асинхронному форматі. До участі в конференції із доповідями долучились науковці з різних куточків України, аспіранти, студенти.

До 300-річчя видатного філософа і педагога Г.С. Сковороди студенти різних ф-тів взяли участь в онлайн-виставці «Відкриваю для себе Григорія Сковороду», презентувавши плакати зі своїм власним баченням видатного українця. Студенти вражають своєю креативністю й нестандартним підхо-

дом до навчання й дослідження, практичним порадам використання конкретних технік і прийомів. Із гостьовою спіч-лекцією для гуртківців-магістрантів, аспірантів й ініціативних бакалаврів виступила фіналістка конкурсу GLOBAL TEACHER PRIZE UKRAINE пані Лідія Насонова.

Редакційна колегія фахового збірника «Теорія та методика навчання та виховання» завершує формування чергового 52 випуску.

Педагогічна наука в Сковорodinівському ун-ті незламна. Ми — вільні, сильні, єдині!

А.В. Боярська-Хоменко, д.п.н., зав. каф. освітнології та інноваційної педагогіки

ВСУПЕРЕЧ ОБСТАВИНАМ

Наукове студентське коло українців Вроцлавського ун-ту ще в січні оголосило про проведення VI Міжнародної наукової конференції молодих дослідників «Про Україну міждисциплінарно у Вроцлавському ун-ті».

Це мала бути чергова зустріч небайдужих і перейнятих послідовним сильним бажанням сказати нове слово про світ України двадцятиріччя. Вона призначалася на 8 квітня. Зустріч відбулася. Тільки була вона зовсім не звичайною: в Україні 44-й день тривала війна. У цій конференції взяли участь здобувачі освіти українського мовно-літературного ф-ту: Крістіна Гусенко (4 курс), Марина Головенко, Марія Михайленко (5 курс). Зокрема **Крістіна Гусенко** виголосила доповідь «Українська Реконкіста» Нілі Зборовської. Містичний постмодернізм: проблема іншого».

І це було зроблено всупереч обставинам: студентка проживає в селі під Мелітополем: до бабусі переїхала з батьками з окупованого міста. Зараз під владою окупантів і село. Інтернет-зв'язок майже відсутній. Доповідь була серйозною: читала декілька її варіантів у процесі підготовки.

Коли після виступу привітала Крістіну, сказавши, що тепер вона може подарувати собі те, що принесе найбільшу радість, у відповідь почувла: «Вийду у двір. Вдихну повітря. Потім — на город. Допоможу бабусі з картоплею

та цибулю: якось треба вижити наступного року».

Це не просто інформація. Це навіть не спроба розповісти про розмаїтість надзвичайно вартісної роботи, яку виконують студенти нашого ун-ту в час війни. Навіть з метою виокремити відчуття важливості науки саме тепер, у парадоксальний час муки, смертей, несподіваної нищоті й висоти людського духу. Це про ЖИТТЯ ВСУПЕРЕЧ ОБСТАВИНАМ, за якого тільки й формується все справжнє.

Г.І. Хоменко, к.філол. н., доц. каф. укр. літератури та журналістики імені проф. Л.Ушкалова

ЗУСТРІЧ З ГОЛОСОМ СУЧАСНОСТІ СЕРГІЄМ ЖАДАНОМ

2 травня за ініціативи студентів-сквородинців відбулася онлайн-зустріч із культовим українським письменником, поетом, перекладачем, громадським активістом, почесним доктором ХНПУ імені Г.С. Сковороди та нашим випускником Сергієм Жаданом.

Він — один із найвизначніших представників сучасної української культури. Його блискучі літературні твори одержали численні міжнародні нагороди, та перекладені більше ніж двадцятьма мовами світу. А нещодавно Комітет літературознавчих наук Польської академії наук висунув Сергія Жадана на Нобелівську премію з літератури. Варто відзначити, що до онлайн-події долучилися ректорат ун-ту, представники ф-тів та структурних підрозділів нашого вишу. Але найактивнішими та найдопитливішими були студенти українського мовно-літературного ф-ту імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка. Модерувала онлайн-захід завідувачка каф. українознавства і лінгводидактики, проф. Олена Маленко.

Від імені Сковорodinівського ун-ту почесного гостя в «онлайн-ових стінах» рідного вишу привітав ректор **Юрій Бойчук**, який подякував за чудову нагоду поспілкуватися з нашими студентами в такий складний час та висловив надію, що наступні творчі зустрічі з відомим митцем будуть уже в офлайн-форматі.

Це вже не перша подібна зустріч **Сергія Жадана** зі студентством рідного педагогічного, але перша в жорстких умовах війни. З початку повномасштабного вторгнення російського агресора на українську землю, Сергій залишається в Харкові й активно займається волонтерством, допомагаючи армії й харків'янам. Тож під час онлайн-зібрання говорили про війну, про напівпорожній Харків, про ностальгію за мирним життям, про відсутність страху, тривоги й бль, із якими складно впоратися, про віру в нашу перемогу, на якій усе тримається... Спілкуючись зі сквородинцями, Сергій пригадав свої шкільні роки в Старобільську, адже писати та активно цікавився літературою та поезією почав ще в дитинстві. Сергій шанує й досі підтримує вчителів зі своєї школи. Він поділявся думками про освіту в Україні сьогодні, про вчительську професію та важливу місію педагога в умовах війни. «Справжній учитель може й має впливати на формування світогляду учня. Адже вчитель — це не просто машина, яка передає знання, просто завантажує інформацію в голову учнів. Звісно, це також важливо, але ми всі приходимо до того, що система освіти — це передусім формування особистості», — підкреслив гість. «Для мене освіта сьогодні — це про довіру і взаємоповагу, відкритість, налаштованість на всебічний розвиток... Мені здається, це страшенно важливо, що заняття (в університеті) зараз відновлено. Коли ти не можеш відірватися від новин, і новини тебе не так заспокоюють, як лякають. Дуже важливо бути серед людей, мати цей зв'язок, бачити живі очі. Дуже важливо чути голоси, спілкуватися, зберігати комунікативні зв'язки. Це ніби просто, але це й мудро. Адже наша самотність заганає нас у страх, наша самотність заганає нас у зону тривожності, де ми втрачаємо силу, конструктив, де ми дозволяємо нас залякати. Тому з психологічної точки зору, дуже важливо,

що заняття зараз продовжуються», — зауважив Сергій Жадан.

Друга частина зустрічі проходила у форматі діалогу — прозвучало безліч запитань щодо шляху Сергія у велику поезію, про насичені творчістю «буремні 90-ті роки», про плани письменника на майбутнє. Відповідаючи на запитання студентів, митець розповів про те, як обрав Харків та Сковорodinівський ун-т місцем свого навчання, поділився світлим спогадом про перший складений іспит у видатного педагога Леоніда Ушкалова, про знайомих учителів у своєму житті, про теплі взаємовідносини й відсутність «дистанції» між викладачем та студентами в нашому ун-ті. Стало відомо, що до нашого вишу він вирішив вступати завдяки своїй тітці — поетесі, перекладачці, викладачці Олександрі Ковальовій, яка багато років працювала на каф. німецької філології ХНПУ імені Г.С. Сковороди та стала першим зразком живого поета для Сергія.

Шанувальників творчості Сергія Жадана також цікавило, чи його літературні персонажі є реальними особами. Письменник відповів ствердно. Розповідаючи звідки черпає натхнення, Сергій поділився своїми планами та пообіцяв на початку нового навчального року завітати до рідного ун-ту.

На прохання модераторки заходу почесний гість висловив сквородинцям свої настанови та побажання: «Усім нам я побажав би сили. Я розумію, що зараз іде вже 3-й місяць війни, усі трішки втомилися, можливо, не так фізично, як емоційно. Тому що дуже багато всього відбувається, багато страшної інформації, яка травмує. Але дуже важливо

сьогодні розуміти, що ми не маємо жодного шансу на поразку, тому що вона буде передбачати не поразку, скажімо, політичної структури, чи влади, а поразку всієї України. Те, що з нами відбувається, на превеликий жаль, сталося сто років тому, коли ми втратили свою державність і фактично втратили сто років часу, історії, життів, біографій для того, щоб реалізуватися та бути собою. Тому сьогодні ми просто не маємо шансу на це. Нам потрібно триматися, а отже, кожному бути на своєму місці, робити те, що ми можемо й маємо робити. Доки ми на своїх місцях, це означає, що весь цей складний організм, яким є наше суспільство й наша країна, він функціонує, він не здається попри те, що йому боляче, і його постійно намагаються атакувати. Він функціонує, а отже, він вистоїть, перемога буде за нами, ми повернемося в наші міста, у наші авдиторії й вийдемо на наші кордони. Усе в нас буде добре!» — підсумував Сергій Жадан.

Під час зустрічі в авторському декламванні прозвучав твір зі збірки віршів «Тамплієри», який слухачі сприйняли з великим захопленням.

На зустрічі панувала тепла й невимушена атмосфера. Сковорodinівці щиро подякували Сергію Жадану за цікаві розповіді, відвертість та щирість у спілкуванні, за натхнення, яке спонукає до дій та підтримку рідного педагогічного.

Учасники побажали наснаги митцю в його активній волонтерській діяльності та висловили свої сподівання, що цьогорічна Нобелівська премія з літератури буде неодмінно вручена голосу сучасності — Сергію Жадану.

Р.С. Український письменник, поет і музикант Сергій Жадан став Людиною року за версією польського видання Gazeta Wyborcza. Поряд із ним у списку кандидатів були Володимир Зеленський, Ірина Верещук, мери Києва, Маріуполя, Миколаєва та Харкова.

Юлія Клименко, керівник Пресцентру ун-ту

Редактор
Юлія Лебеденко
Дизайн, верстка
Роман Березовський

Газета зареєстрована в управлінні
з преси Харківської обласної
адміністрації. Свідоцтво
№ ХК-242 від 10.01.95

Засновник і видавець газети
ХНПУ ім. Г.С. Сковороди. 61168,
м. Харків, вул. Валентинівська, 2,
корп. А, кімн. 200. Т. 68-63-12

Рукописи та листи не рецензуються,
не повертаються. Думки
авторів можуть не збігатися
з думкою редакції.

Е-mail редакції:
uchitel_hnpu@ukr.net
Видається українською
та російською мовою

Надруковано в друкарні
ТОВ «ТЕМП-ЦЕНТР» м. Київ,
вул. Желябова, буд. 8/4, 03057.
Тираж 500 прим.

ЛИСТИ ВІЙНИ

У травні в ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбувся студентський конкурс «Листи війни», ініційований ректоратом ун-ту. І кожен лист — це крик душі, це проживання страхів і відчуження, це водночас плекання надії і віри в перемогу. Журі конкурсу — викладачі укр. мовно-літературного ф-ту: О. Маленко (голова), Ю. Лебеденко, С. Марцин, О. Олексенко. Усього було отримано понад 50 листів від студентів усіх ф-тів і курсів. Наша газета розміщуватиме ці листи на своїх шпальтах. Листи війни — це звернення до кожного берегти мир, свободу, незалежність України.

Олександра Саккер, 33 гр ф-ту початк. навч.:

«24 лютого... Мама в сльозах розбудила батька, який не зміг всидіти на місці, узяв телефон та зарядний пристрій, сів у машину та поїхав добровольцем на війну. З того часу кожен день для моєї сім'ї є випробуванням. Тому свого листа я пишу тобі, тату, і тобі, мій старший братику! Більш за все я мрію обійняти вас, зустрітись за родинним столом у харківському Херсоні та більше ніколи не розлучатися. Тату, ти пішов стояти за моїх ще не народжених дітей, я молюся Богові щодня за твоє здоров'я та життя. Тримайся, будь ласка, тобі ще святкувати моє весілля та носити на руках онуків.

Братику, а тебе вчора розстріляли разом з твоїми товаришами, ми не знали про тебе ні слова, плакали й молилися, але ти зміг вижити та одужати, ти наш герой! Тримайся, ми обов'язково з тобою знову сходимо в Макдональдс, як тоді, у грудні, пам'ятаєш? Рідненькі наші, за нас не хвилюйтеся, ми в безпеці. Нам вас дуже не вистачає. Бережіть себе та повертайтеся живими, наші захисники! Я вірю в перемогу, в Україну, у рідну землю.

З любов'ю — ваша доня та сестричка Саша»
Ярослава Українцева, ф-т дошкіл. освіти:

«24 лютого... Цей кривавий день зламав мільйони душ, планів і мрій, забрав багато життів, а взамін приніс багато горя і випробувань. І в мене, і в мільйонів українців немає зараз нічого. Ні спокою, ні планів, ні мрій. У кожного зараз серце й душа в шрамах. Але для кожного почався новий відлік до дня Перемоги України, який неодмінно настане!

Дякую, український солдате, що ти борониш наш рідний край, моє місто, моїх рідних і мене. Дякую за твою мужність, стійкість і відвагу. Я дуже пишаюся тим, що в нас в Україні є такі прекрасні ангели-охоронці, як ви. Саме ви робите все для того, щоб неба над Україною знову стало мирним, щоб наша країна була вільною й незалежною. Ми віримо у вас і з нетерпінням чекаємо додому з перемогою. Це буде Україна!

Євгенія Стаханова, 12 групи ф-ту початк. навч.:

«Вітаю, незнайомий, але який близький та рідний для мене Воїне! На жаль, я не знаю, хто ти. Можливо, розвідник чи танкіст, чи артилерист... Але ти — захисник мій та усієї нашої незламної України! Я хочу висловити тобі та всім твоїм побратимам слова вдячності за те, що щодня, щогодини, щохвилини саме ви захищаете та оберігаєте нашу Батьківщину!

Пишу цей лист з рідного Харкова. Усього два місяці тому я почувала себе найщасливішою дівчиною у світі, яка мала все: і велику сім'ю, і друзів, і дім, і домашніх улюбленців-пухлястиків, і мрію! Але я навіть не могла уявити, що на нашу землю приїде жорстока війна... Вона змінила все навкруги, забрала вже багато життів. Як страшно... Тепер я щодня чую, як з вікнами працює важка артилерія чи в небі літають «гради» й «урагани»... Моє серце зупиняється, коли читаю новини про Маріуполь, Херсон, Бучу, Ірпінь, Гостомель, Миколаїв, Ізюм, Чугуїв, Балаклію, Охтирку та інші міста й селища нашої країни, яким довелося відчувати все жахіття агресії противника.

Усім серцем і душою бажаю тобі, незламний Воїне, і твоїм побратимам, міцного здоров'я і якнайбільше сили, щоб

Автор малюнка: Катерина Івлева, 4 курс, графічний дизайн (кер. О.В. Скоробогатова)

вистояти й вигнати ворога з нашої домівки! Але найголовніше — щоб ви мали змогу повернутися додому, де вас чекають... Коли Ви повернетесь, пролунає по всіх куточках нашої єдиної й могутньої України слова нашого гімну: «Ще не вмерла Україна, і слава, і воля...» Слава Україні!»

Анастасія Істоміна, 14 гр. юридичний ф-т:

«Я поліг у битві за Маріуполь, моє тіло поховане в братській могилі. Ім вдалося здолати мене фізично. Що ж я відчував у той момент? Не біль, не страждання, не страх і навіть не полегшення. Я відчував запеклу ненависть до вбивць, гвалтівників та нікчем, що прийшли на мою землю, що зруйнували життя кожного українця.

Мамо, я пам'ятаю, як зі сльозами на очах ти проводжала мене на війну, а я обіцяв повернутись. Пробач, не вийшло... Пробач, що так мало часу був поряд, що інколи не дзвонив... Не ображайся, що так часто був сварливим, що не одягав той шарф, що ти з любов'ю зв'язала мені на Різдво. Ти сильна жінка, я знаю. Ти повинна навчитися жити далі.

Заради себе, заради кожного, хто поліг обороняючи нашу країну. Ти подарувала мені життя, з чудовим дитинством та запальною юністю. Завдяки тобі я став дорослою й освіченою людиною, сином, другом, братом і батьком. Можливо, із кожною з цих ролей я справлявся й не найкраще, проте, це не твоя вина. Дякую, мамо.

Донецька, люба моя. Уперше в житті я пропустив твій день народження. Я хотів зробити тобі подарунок — то мала б бути Перемога. Зачекай ще трохи, вона настане, навіть не сумнівайся, а я буду дивитись з неба на те, як ви гуртом будете її святкувати. Ще вчора ти була малесенька, а сьогодні ти шістнадцятирічна дівчина з купкою планів і надій. Прошу, вір у себе й завжди крокуй до кінця. А ще не забувай свого татка, який любив тебе понад усе на світі. Я обіцяю стати твоїм ангелом-охоронцем і більше ніколи не покидати тебе. І на випускний все ж таки одягни ту блакитну сукню, вона мені найбільше сподобалась, доню.

Синку, вибач, що так і не зможу навчити тебе їздити на велосипеді, що не почую твоїх перших слів, що не відведу тебе до садочка й школи. Справжній батько в такі моменти повинен бути поряд, знаю. Будь сильним, сину, будь мужнім і справедливим. Оберегай наших дівчат замість мене. Нехай твоє дитинство буде щасливим, безтурботним і, головне, мирним. Скоріш за все, ти не будеш пам'ятати мене, проте знай, я любив і люблю тебе, я завжди мріяв про сина, я хотів завжди бути поряд.

Кохана... Я пам'ятаю, як уперше побачив твої сині очі, такі глибокі, наче океан, і наповнені мудрістю не за віком. Тоді я вже точно знав: ти моя майбутня дружина. Я ніколи не пошкодував про своє рішення. Дякую, що подарувала мені найкращі роки життя. Вибач, що на твої тендітні плечі стільки всього завалилось. Війна не шкодує нікого... Але, маю любов, заради нашого кохання, заради всього, що ми змогли подолати, заради майбутнього наших дітей — не опускай руки, не туши тих вогників у своїй душі, пам'ятай, вони освітлюють мій шлях тут».

Академічна мобільність

УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ В НІМЕЧЧИНІ

Усічні розпочався третій період гранту Фонду Олександра фон Гумбольдта, за яким проф. Д.В. Леонтьєв працює в Грайфсвальдському ун-ті над власним дослідницьким проектом. Пропонуємо читачам матеріал про будні науковців під час війни.

24 лютого, як і всі українці, ми прокинулися під ранок і вже не змогли заснути. За два дні, трохи відійшовши від шоку, усвідомили, що ніж сидіти перед стрічкою новин, неприємно ніючі від гніву та безсилля, краще робити хоч щось. Вікна нашої квартири виходять на одну з головних вулиць міста Грайфсвальд. На другий день війни ми заклеїли їх плакатами на підтримку України; гасла постійно змінюємо. Наступний крок — зібрали першу в місті акцію на підтримку України. Ми розіслали запрошення, підготували транспаранти й вирушили на місцевий майдан. Тоді прийшло не більше 20 людей, переважно німецькі студенти. Але поступово склад учасників збільшувався; до проведення мітингів долучилася мерія

Грайфсвальда, ун-т, суспільна організація Greifswald solidarisch. І тепер в українських акціях у Грайфсвальді щоразу беруть участь сотні людей, а очолює захід сам бургомістр. Поступово наші мітинги перетворилися на зустрічі однодумців, консультації для новоприбулих і навіть концерти української пісні.

Нам неодноразово доводилося допомагати співвітчизникам із пошуком житла (іноді посеред ночі), придбанням продуктів на перші дні, просто порадою. Страшно бачити стільки чудових людей, що раптом втратили своє мирне життя... Але

і в цій трагічній ситуації українці зберігають людяність, знайомляться, стають друзями.

Із перших днів ми активно спілкувалися з пресою про сліпоту Заходу, готовність політиків ігнорувати будь-які злочини заради вигідних контрактів, про небезпеку путінського режиму для самого існування об'єднаної Європи і вільного світу, про причини й сутність війни Росії проти України. За перший місяць війни вийшло три наших інтерв'ю в газеті Ostsee Zeitung (Балтійська газета), два відеоінтерв'ю на каналі Greifswald für Frieden und Menschenrechte (Грайфсвальд за дружбу і права людини). Надруковані політичні статті Д.В. Леонтьєва для федеральної газети Forschung und Lehre (Наука і освіта), а також для вісників Фонду О. фон Гумбольдта та американського Фулбрайтського товариства.

Німецьке суспільство поза межами Грайфсвальда також щиро відгукувалося на трагедію України: збирають харчі та побутові речі, облаштовують нові торговельні точки біженців. Наш прапор майорить над усіма значними будівлями Берліна. Багато людей ходять із синьо-жовтими стрічками і наліпками. На вокзалі багатьох міст розвішені пам'ятки для біженців; роздають безкоштовні сім-карти, організовують консультації з волонтерами. Під посольством окупантів проходить постійна акція протесту. Біля Бранденбурзьких воріт регулярно відбуваються величезні мітинги на підтримку України.

Ун-т Грайфсвальда, як і інші освітні заклади Німеччини, надає студентам з України успішну підтримку щодо академічного, дисциплінарного, очного та змішаного навчання, виконання дослідницьких та творчих проектів за гнучкими індивідуальними програмами. Ун-ти готові заради нас проводити лекції англійською, організувати прийом на безкоштовні мовні курси. Навчання в ун-тах Німеччини безкоштовне. Сьогодні заклади освіти сприяють тому, щоб українські студенти отримували стипендії на житло й харчування.

Трагічні події цих днів не лише зблизили українців одного з одним, а й зблизили нас із європейцями. Зрештою, усі ми — люди єдиної культури свободи й гуманізму, і нам є що протиставити силам поневолення й жорстокості. Україна переможе!

Д. Леонтьєв, проф., А. Кочерзіна, доц.

Сумуємо

ГЕРОЇ НЕ ВМИРАЮТЬ

4 травня 2022 р. під Харковом при виконанні бойового завдання загинув один з кращих наших воїнів — підполковник **Юрій Павлович Савчин, випускник юридичного ф-ту ХНПУ імені Г.С. Сковороди.**

Юрій Савчин був кадровим офіцером і присвятив своє життя армії та захисту народу України. Але вирішив отримати ще й юридичну освіту. Він служив у зенітно-ракетному полку на С-300. У 2014-му році він пішов добровольцем на фронт, у піхоту, він служив вояком, і став у званні майора командиром піхотного взводу, воював на опорному пункті «Фасад» у Щасті. Юрій не шукав посади — він шукав найгарячішого місця, де міг би взяти на себе відповідальність як офіцер. Воював гідно, у 2015 р. отримав орден Богдана Хмельницького III ступеня. 13 квітня 2022 р. за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірності військовій присязі його було нагороджено Орденом Богдана Хмельницького II ступеня.

Юрія згадують як чесну, принципову, добру, світлу людину, розумного та розважливого студента, патріота, відданого громадянина своєї країни. Світла пам'ять про нього та його самовіддані подвиги в боротьбі за свободу, незалежність та територіальну цілісність України назавжди будуть жити в наших серцях!

У результаті злочинних дій російського агресора під час обстрілу Харкова був підступно вбитий наш випускник Павло Северин.

Павло у 2012 році вступив на художньо-графічний ф-т ХНПУ імені Г.С. Сковороди та здобув освіту вчителя образотворчого мистецтва. Ця жаслива війна забирала життя найкращих синів і дочок нашої країни. Молодих, талановитих, чесних, добрих, мрійливих...

Університетська спільнота згадує Павла як світлого, талановитого, відкритого й життєрадісного юнака. Світла пам'ять про нього назавжди залишиться в наших серцях...

Університетська громада висловлює глибокі співчуття рідним та близьким наших випускників з приводу їх загибелі.

СПОРТ

13-14 травня Руслан Абдієв, здобувач вищої освіти 22-ої гр. ф-ту фізичного виховання і спорту став переможцем Міжнародного турніру з греко-римської боротьби серед юніорів у Хорватії. За весь турнір Руслан не віддав жодного балу суперникам!

Волейбольний клуб «ХНПУ-ХАРКІВ'ЯНКА» продовжує тренування під кер. тренера Євгенії Стрельникової. У минулому сезоні Чемпіонату України вищої ліги команда була оновленою на 95% і зупинилася на 9 місці серед 16 команд. Дівчата навчаються на різних ф-тах ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Але зігралися, відчули одна одну та смак перемог. На жаль, зараз вони не разом, але вони завжди будуть однією командою!